

گزارش رصد فرهنگی (۵۶)

رسانه و مقاومت فلسطین

گزارش «رسانه و مقاومت فلسطین» در که ششمین گزارش رصد بین‌الملل مرکز رصد فرهنگی کشور است، در آذرماه ۱۴۰۲ منتشر شده است.

آنچه در صبحگاه هفت اکتبر به وقوع پیوست، از حیث ماهیت بسی محتمل و مطابق انتظار بود. هرچند کسی زمان دقیق آغاز درگیری سرنوشت‌ساز میان مقاومت فلسطین و رژیم صهیونیستی را نمی‌داند؛ اما شواهد و قرائن دال بر وقوع تنش فراگیر در سرزمین فلسطین داشت. چیزی که همگان را در بهت فروبرد، کیفیت ورود جنبش حماس به میدان نبرد بود.

در دنیای مجازی آنچه به‌عنوان محتوای رسانه‌ای منتشر می‌شود، محتوایی است جهت‌دار و هدفمند برای اثرگذاری بر افکار عمومی. اولین تصاویر منتشره از حمله حماس به سرزمین‌های اشغالی، به‌گونه‌ای بود که لحظه‌ای در ذهن مخاطب ناآگاه جای مظلوم و ظالم را عوض می‌کرد. گویی گروه‌های تروریستی به قلمروی سرزمینی کشوری حمله‌ور شده و به وحشیانه‌ترین شکل ممکن شهروندان آن را قلع‌و‌قمع می‌کند. از این نقطه بود که جنگ روایت‌ها آغاز شد. در یک سو جنبش حماس با چهره‌ای داعش‌گونه رخ می‌نمود و در سوی دیگر، با چهره‌ای نجیب و مقاوم در برابر ۷۵ سال اشغالگری رژیم جعلی. افکار عمومی جهانی نیز در واکنش به دو خط روایی، مواضع گوناگون و بعضاً ضدونقیضی را اتخاذ نمود؛ گاهی در گرداب پروپاگاندا رسانه‌های غربی و گاهی در مواجهه با واقعیت عریان جنبش حماس در رفتار با اسرای اسرائیلی.

همه گزاره‌های فوق حول محور عنصری به‌نام رسانه در چرخش هستند. از طرفی با گسترش روزافزون دسترسی به شبکه‌های اجتماعی در اقصی نقاط جهان و از طرفی دیگر بهره‌گیری انسان فلسطینی از رسانه برای بازتاب واقعیت میدان فلسطین و دادخواهی از جهانیان، افکار عمومی را به تشکیک در مفروضات خود درباره مسئله فلسطین واداشته است. به‌نظر می‌رسد آنچه راوی امروز و تاریخ ۷۵ ساله اشغال این سرزمین است، نه دروغ‌های گوبلزی رهبران صهیونیست و نه دستگاه پر قدرت پروپاگاندا غربی، بلکه انسان فلسطینی است. انسان فلسطینی‌ای که با تمسک به شبکه‌های اجتماعی توانسته است روایت اشغال، رنج و محنت، مقاومت و پیروزی و به‌طور کلی حیات روزمره خود را از قاب موبایل برای مخاطبین خود بازگو کند.

گزارش پیش‌رو با نیم‌نگاهی به واقعیت مواجهه افکار عمومی جهانی طی سالیان با مسئله فلسطین و نقش‌آفرینی رسانه‌ها برای اصلاح انگاره‌های مقاومت فلسطینی در اذهان، دریچه‌ای نوین برای تحلیل مسائل فلسطین می‌گشاید. در ادامه با استناد به پیمایش‌های مراکز معتبر افکارسنجی، سعی شده است دیدگاه مردم جهان در خصوص نبرد طوفان الاقصی با نگاهی تحلیلی مورد نقد و بررسی قرار گیرد.